український католицький часопис

МІСІОНАР

№ 4(13) * ЧЕРВЕНЬ 1993

рік заснування 1897

МІСІОНАР
ПРЕСВЯТОГО ІСУСОВОГО СЕРЦЯ

Український католицький часопис

Видають ОО. Василіяни

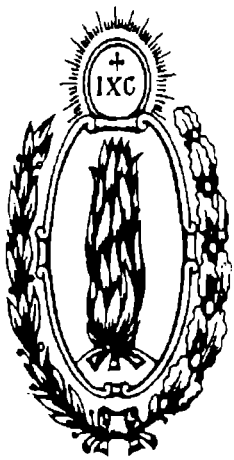

Адреса редакції:

м. Львів, 290019
вул. Б. Хмельницького, 36
Святоюфріївський монастир оо. Василіян
тел. 72-95-69.

ЗМІСТ

Наміреня Апостольства молитви на червень 1
о. Йосиф Будай, ЧСВВ
Папа Іван Павло II навчає 3
На загальній авдієнції з святішим отцем 5
Перші Місіонарі Пресвятого Серця Ісусового 6
о. Дам'ян Богун, ЧСВВ
Священик - це твір безконечної любови 9
М. Люїза Маргарета Клярет
Всесвятий добрий і животворний дух 13
о. Василь Дрібненький, ЧСВВ
Сенс історії і християнство 15
о. Діонісій Ляхович, ЧСВВ
Життя св. Василія Великого 19
Павло Аллярд
"Я був подорожній, а ви не прийняли мене..." 23
о. Іван Новак, ЧСВВ
Невідомі шедеври Зашківської церкви 25
Й. Воробець
Голос Твій, Господи, почув я 27
о. Мар'ян Чорняга, ЧСВВ
Подяки за вислухані молитви 29
Духовне очищення в Крехівській обителі 30
Інформаційна мозаїка 32

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.

● Редакція застерігає собі право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

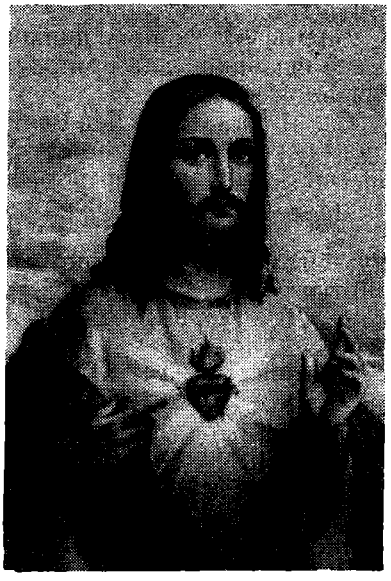

Оце, Серце, що так дуже полюбило людей...

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ.

О, божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміренням, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш в Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії всі свої молитви, справи, слова, думки й терпіння нинішнього дня у випагороду за всі зневаги, образи і кривди завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за святішого Отця Папу римського, за святу Церкву, за навернення грішників і у всіх намірєннях Апостольства Молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяте Серце Ісуса і Марії, спомагайте св. Церкву і Україну!

Святий Йосифе Покровителю і Заступниче приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас.

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколає, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас.

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЧЕРВЕНЬ:

Загальне: ЩОБ ВІДПРАВА ЄВХАРИСТІЙНОГО ТАЇНСТВА ВИЯВЛЯЛА СЕБЕ В РОЗУМІННІ ЖЕРТВИ, ПРОСЛАВИ, ПОДЯКИ І ПРИМИРЕННЯ.

На пам'ятку визволення з Єгипетської неволі приказав Господь жидам вбивати щорічно в жертву пасхальне ягня; так само хотів Бог, щоби на пам'ятку визволення людського роду з неволі злого духа, приносилась окрема жертва. І щоби ця жертва пригадувала нам хресну жертву Ісуса, установив її Спаситель у день перед своїми гіркими стражданнями. Тому, що не всі вірні могли бути присутніми при хресній жертві, то Христос постарався про те, щоби всі змогли бути при її безкровнім відновленні і через те ставали б учасниками таких самих заслуг, якби стояли на Голгофі під хрестом.

Св. Апостол Андрій сказав до цісарського намісника, що змушував його до складання жертв ідолам: "Я не жертвую на жертівнику Всемогучо-

му і Правдивому Богові ні м'яса волів, ні крові козлів, але невинне Ягня Боже."

Коли Папу Сикста вели на мученичу смерть, біг за ним диякон св. Лаврентій, кличучи: "Святий Отче, без мене відходиш, але пригадай собі, що без мене ти ніколи не складав Найсвятішої жертви".

Найдавніші св. Отці згадують про жертву Св. Літургії, Папа Лев Великий каже: "Ця одна жертва Тіла і Крові Христа перевищує всі інші жертви". В Сл. Божій як жертвуючий, так і жертва має безконечну вартість, бо ним є Той, про Котрого говорить сам Бог-Отець: "Це є Син Мій любий, в котрім Я собі уподобав".

Однією Сл. Божою віддаємо Господу Богу більше честі, ніж іншими добрими ділами. Побожна участь у Святій Літургії має більшу вартість, як напр., кількаденне паломництво босоніж до чудотворного місця, чи строгий піст на хлібі і воді через цілий рік.

Св. Літургія породжує для нас Пресвяту Євхаристію. Пресв. Євхаристія - це життя Св. Церкви. Пресв. Євхаристія - це душа кожної епархії. Пресв. Євхаристія - це серце кожної парохії. Без Пресв. Євхаристії ми були б дуже бідні.

Не хочу тут писати якісь осудження чи упередження супроти євангельських-протестантських чи сектантських спільнот чи громад. Вони теж визнають Христа, як Спасителя людства. Але зайдіть до їхніх церков. Там бракує чогось, що є суттєве для християн, без чого дійсно ми відчуваємось опущені, осамітнені, сумні, розгублені, безрадісні. Правда, там на престолі свічка та відкрите Св. Письмо. Але там немає іншого світла, яке бліматиме біля кивоту. Там бо немає кивоту, або, якщо є, то він порожній. В цих святинях немає Ісуса Євхаристійного, якого серце б'ється в любові до нас.

Св. Василій Великий говорить: "Причащатися кожного дня і бути учасником Тіла і Крові Ісуса Христа - це річ найбільш спасенна. Бо ж сам Господь сказав: "Хто Тіло Моє їсть і Кров Мою п'є, той живе життям вічним".

Ходім до Ісуса. Він чекає на нас. Відвідуймо Його в Церкві. Просім, щоб благословив нас, нашу хату і нашу працю. Один наш о. місіонер побував у Хорватії. Він зайшов до місцевого пароха. Одного дня після обіду йдуть вони до Церкви відвідати Ісуса Христа. О. місіонер бачить під Церквою серпи, коси, жбани і т.п. Питається о. пароха, що це означає. Священик з радісною усмішкою відповів, що зараз сам побачить. І насправді побачив. У Церкві повно людей. В обідню пору вони верталися з поля. Були жнива. Йдучи біля Церкви, вони відвідували Ісуса. І так вони робили завжди. Гарний це звичай.

Візьмім собі до серця це і так само часто, як тільки час дозволяє, провідуймо Ісуса, утаєнного в кивоті. А Він за це вже тут дасть нам багато ласк і життя щасливе у вічності. Амінь.

Наше: ЩОБ ЗРАНЕНЕ СЕРЦЕ ХРИСТОВЕ ОБДАРУВАЛО НАС РОЗУМІННЯМ, ЩО БЕЗ НАШОЇ СПІВЖЕРТВИ І СПІВТЕРПІННЯ НЕМАЄ ПРАВДИВОЇ ЛЮБОВІ БОГА.

Місійне: ЩОБ ГОСПОДЬ БОГ СВОЄЮ ЛАСКОЮ СПОМАГАВ УСІХ ТИХ, ЯКІ ГОТУЮТЬСЯ СТАТИ МАТЕРЯМИ І НАВЧИВ ЇХ ШАНУВАТИ ЩЕ НЕНАРОДЖЕНЕ ЖИТТЯ.

о. Йосиф Будай, ЧСВВ.

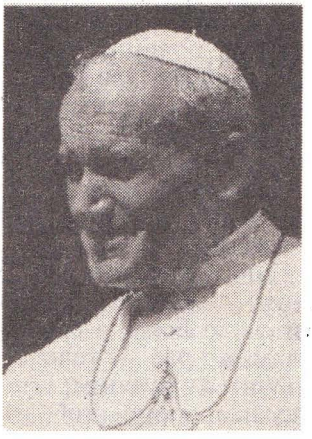

ПАПА ІВАН ПАВЛО II НАВЧАЄ

ти, що це є першорядна їхня повинність, бо основою християнського життя, індивідуального і спільнотного, є віра , яка породжується словом Божим, як мовив ап. Павло: "Як же призиватиму того, в кого не увірували? Як увірують у того, що його не чули? А як почу-

ПОСЛАННИЦТВО ПРЕСВІТЕРІВ - ПРОПОВІДУВАТИ ЄВАНГЕЛІЮ

Всі, що є членами Церкви, покликані проповідувати Добру Новину про Ісуса Христа, як напоумляв ап. Павло, кажучи: "Слово Христове нехай у вас перебуває щедро: навчайтесь у всякій мудрості й напоумляйте одні одних" (Кол. 3, 16). Це слово Боже віруючі обов'язані проповідувати також невіруючим (1 Пе. 3, 15). Тому ніхто, хто є християнином, не може звільнятись від цього обов'язку, який походить з святих тайн Хрищення, Миропомазання та під впливом Святого Духа. Тим-то, проповідування Євангелії не є застережене лише якійсь одній категорії членів Церкви. Хоч перший обов'язок мають Єпископи, які є головами християнських громад. В цьому завданні єпископи мають помічниками пресвітерів і диякон ів, як це було від перших віків християнства, - такими словами почав свою катехизу Вселенський Архиєрей на загальній авдієнції.

Далі Папа обширніше накреслив завдання пресвітерів проповідувати Христову Євангелію. З Ватиканським собором можна сказати без проповідника? І як будуть проповідувати, коли не будуть послані?" (Рим. 10, 1).

Той же Апостол не тільки безупинно подорожував і проповідував Христову Євангелію щораз новим народам, але він також дбав, щоб у віруючих дедалі зростало і поглиблювалось пізнання Бога: "Самі знаєте, - каже св. Павло, - як ми кожного з вас, мов батько своїх дітей, просили, умовляли й закликали жити достойно перед Богом, який вас кличе до свого Царства і слави" (1 Сол. 2, 12). Ап. Павло доручав своєму учневі Тимотеєві: "Заклинаю тебе перед Богом і Христом Ісусом: проповідуй слово, наполягай вчасно і невчасно, картай, погрожуй, напоумляй із усією терпеливістю та наукою" (2 Тим. 4, 1-4).

Собор Ватиканський II, називає пресвітерів "слугами Божого Слова", бо Народ Божий щонайперше збирається в одне словом Бога живого, тому "пресвітери, як співробітники єпископів, мають своїм найпершим обов'язком проповідувати всім Божу Євангелію, і таким чином встановляти й збіль-

шувати Народ Божий" (Декр. про пресвітерів, ч. 4).

Продовжуючи своє повчання, Вселенський Архиєрей сказав, що проповідування слова Божого ведеться в тісному зв'язку із святими Тайнами, через які Христос подає людям життя Божої ласки, а саме: Хрищення, Миропомазання та Євхаристію. Звичайно бо, проповідується слово Боже під час св. Літургії. Хоч і підготовка та уділювання святих Тайн вже є нагодою викласти науку Божу, як каже Собор: "Спасенним словом: у серцях невіруючих - збуджується, а в серцях віруючих - скріпляється віра, від якої бере свій початок і зростає збір вірних... Тому службу слова виконується різноманітно: в нехристиянських країнах чи громадах через Євангельську благовість люди доходять до віри й святих Тайн; а серед християнської громади проповідь слова потрібна для самого таки служіння святих Тайн, бож вони і є таїнствами віри, яка постає й підкріпляється словом" (Декр. про пресвітерів, ч. 4).

Вселенський Архиєрей підкреслив, що пресвітери, в своїй проповіді повинні викладати не свою мудрість, але Божу мудрість та настійливо закликати всіх до покаяння і святости; викладати слово Боже не загальниково й абстрактно, але пристосовувати вічну правду Євангелії до конкретних обставин життя.

Папа ще вказав на різні способи, якими пресвітери повинні голосити слово Боже, а саме: писаним словом, по радіо і телебаченні; невіруючим і віруючим, агностикам і байдужим, яких, щоб зацікавити, треба продумувати різні способи. В тому, пресвітер, хоч використовуючи свої людські таланти, має числити на Божу поміч, як говорив ап. Павло: "Я був у вас немічним, лякливим, увесь тремтів; слово ж моє і проповідь моя не були в переконливих словах мудрости, а в доказі Духа та сили, щоб ваша віра була не в мудрості людській, а в силі Божій" (1 Кор. 2, 3-5).

(RV - УВ)

НА ЗАГАЛЬНІЙ АВДІЄНЦІЇ З СВЯТІШИМ ОТЦЕМ

Загальна авдієнція з Святішим Отцем, яка нещодавно відбулася, з огляду на велику кількість прочан і туристів, проходила двома етапами в двох місцях: спочатку Вселенський Архиєрей промовляв у Базилиці Святого Петра до великої групи українців з України і Боснії, до чехів і словаків, до угорців і словенців, до хорватів і німецькомовних прочан з Німеччини, Австрії, Швайцарії та Голляндії та до прочан з Польщі. А потім в залі Павла VI він промовляв до всіх інших прочан.

У своїй промові Його Святість Іван Павло II, як це звичайно буває, подав короткий підсумок його апостольської подорожі до Албанії, яку він відбув 25 квітня цього року.

Ситуацію Албанії під комуністичним режимом Папа порівняв до перебування нашого Спасителя в гробі, після його смерти на хресті. Отак жінки мироносиці, йдучи рано-вранці до гробу, говорили між собою: "Хто нам відкотить камінь від входу до гробу?" (Мр. 16, 3). "Протягом років, - продовжив Папа, - Албанія була символом надзвичайного гніту, що його встановив тоталітарний і атеїстичний режим, який дійшов до крайніх мір відкинення Бога. Право на свободу сумління і релігії було потоптане найдикішим способом: засуджувано на кару смерти кожного, хто уділяв тайну хрищення або виконував інші релігійні чинності. Однаково переслідувано і християн, і мусульман. Таким чином, уся країна стала подібною до гробу, до якого юдеї поклали Христа, прикотивши тяжкий камінь до входу гробниці."

- І як мироносці, - мовив далі Папа, - прийшовши до гробниці, застали камінь відкочений (Лк. 24, 2), так і в Албанії, від 1989 року, почався процес демократизації: повернено права людини, зокрема, свободу релігії. Таким чином, перший раз в своїй історії, Албанія могла прийняти в себе Вселенського Архиєрея. Тут же Христову Євангелію проповідували апостоли Павло й Андрій та їхні учні. Згадаємо, що Папа Климент XI, з 18-го сторіччя, був родом з Албанії. Тут визначився національний герой Юрій Кастріота Скандерберг, щирий християнин. Ця країна дала ще багато інших великих мужів як на церковному, так на політичному полі. Моїми відвідинами Албанії, - вів далі Папа, - я бажав завершити ієрархічну структуру в цій країні, що сталось через висвячення чотирьох Єпископів: архиєпископа для Шкодеру, Франа Іллії та його помічника, Цефа Сімоні; архиєпископа для Тірани-Дуресу, Ррока Мірдіту та єпископа для Пулаті, Роберта Ашту.

- Громадське і церковне відродження, - вів далі Іван Павло II, - треба приписати материнській опіці Божої Матері Доброї Ради, чудотворна ікона якої протягом сторіч уславилася чудами у відпустовому Богородичному храмі в Шкодері. Коли ж первісний храм був до основ зруйнований атеїстами, тепер починається його відбудова, і з цією метою посвячений наріжних камінь.

Як Христос сказав про себе: "Хіба не треба було Христові так страждати й увійти в свою славу?" (Лк. 24, 26), так і про Церкву в Албанії можна сказати, що її страждання тепер завершилося воскресінням до нового

життя, тому закличмо: "В цей день, що його створив Господь, радіймо й веселімся в ньому" (Пс. 118, 24).

На загальній авдієнції, як ми згадали напочатку, було присутніх понад 150 українців. У цю групу входили семінаристи Української Папської Малої Семінарії в Римі, очолені ректором Отцем Євгеном Небесняком. Слід згадати, що на 80 малих семінаристів, 47 походять з України, а 13 з Боснії, а решта з інших країн світу. На авдієнції у Папи разом з ними була і група батьків з України, що приїхали відвідати своїх синів, а також викладачі, вихователі та Сестри Служебниці, які піклуються Малою Семінарією. Папа привітав українську групу словами: "Христос Воскрес! Сердечно вітаю семінаристів Української Папської Малої Семінарії в Римі, їхніх батьків, що приїхали з України, Отців Салезіян та інших вчителів і вихователів та Сестер Служебниць Непорочної Діви Марії, які ними опікуються. Дуже тішуся такою численною групою семінаристів, що походять з України. З особливим почуттям звертаюсь до семінаристів з Боснії. Віддаю вас під материнський покров Пречистої Діви Марії. Хай моє Апостольське Благословення буде завжди з вами, з вашими батьками, рідними, з вашою Семінарією та усім українським народом, таким дорогим моєму серцю. Христос Воскрес!"

(RV - UB)

о. Дам'ян Богун, ЧСВВ

ПЕРШІ МІСІОНАРІ ПРЕСВЯТОГО ІСУСОВОГО СЕРЦЯ

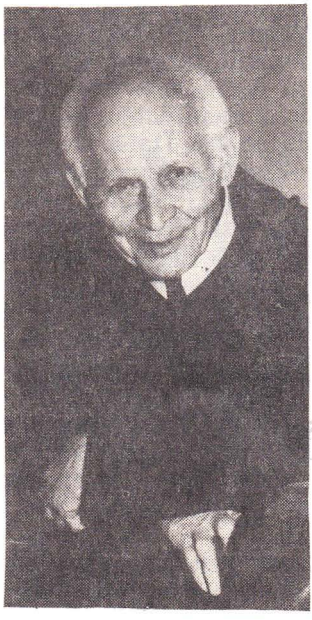

Напочатку XVIII ст. ми бачимо почитання сердець Ісуса і Марії в Західній Україні, Перемиській Землі, в селі Велика Сумиця. Свідчить про це образ у повасиліянській церкві в цьому селі.

Тоді, як маляр малював цей образ, Київсько-Галицький митрополит і водночас єпископ Львівський і Каменець-Подільський Атаназій Шептицький, пише молитву до розп'ятого Ісуса і закінчує її: "Ти, розп'ятий Ісусе, простягнув свої руки, щоб пригорнути мене до свого Серця." 200 років пізніше молодий Шептицький Александер 1888 р. вступає до монастиря отців-василіян у Добромилі, що близько Сушиці, при облечинах вибирає собі ім'я Андрія, кінчає теологічні студії, їздить на місії по селах ра-

зом з іншими місіонарями. Вертає з місій перемучений, як і його товариші місіонарі: Фільк, Лончина, Кулик, Ломницький , Тисовський і ін. Всі спільно роблять висновки з своїх місій і приходять до такої думки: В нас у Галичині є близько 3000 сіл. Ми тими силами, які тепер маємо, можемо дати 30 місій на рік, то щоб перейти всі села, треба хоч 100 літ. Люди ждуть Божого слова, ждуть і не діждуться і то не одне покоління, а 4 - 5 поколінь. Треба щось зробити, треба такого місіонаря, щоб попадав зразу, кожних 10 - 15 - 30 днів до кожного села, кожної хати. Треба "друкованого Місіонаря". О. Андрій був тоді ігуменом Львівського Свято-Онуфріївського монастиря. Вирішили разом, що він займеться організацією цього діла, а о. Філяс, що вже виявив свій письменницький хист статтями у "Душпастирі", буде редактором. За кілька днів після того о. Андрій привозить до Жовкви готового до друку "Місіонаря" і то Пресв. Серця Ісусового. Саме тоді отці василіяни відкрили в Жовкві свою друкарню. О. Шептицький запропонував перше число вислати до всіх отців парохів безплатно по 5 штук. Таким способом "Місіонар" буде в кожнім селі. А як задовольнить читачів, то стануть його передплатниками. Так 10 000 "Місіонаря" пішло між людей. Люди раділи, ставали передплатниками і майже з кожним місяцем треба було збільшувати наклад - на 10 на 15, на 20, на 30, 40 і 45 тисяч. Кожного місяця 45 тисяч "Місіонарів" несуть людям останню волю Ісуса, Його заповіт. Про це "Місіонар" пише в статті: "Остання воля Ісуса і перша воля "Місіонаря".

"Було це на "Тайній Вечері". Лукавий Юда вже вийшов з світлиці на зраду Господа, а в хаті зісталися самі Його учні та їх найдорожчий Учитель. Легше якось зробилось усім на серці, коли пестало вовка-Юди, а лишились самі невинні ягнята - Апостоли та їх Пастир, Ісус Господь.

І от - Ісус підвів очі свої на небо і почав говорити своїм діточкам останню свою передсмертну волю. Остання воля Ісуса, о милі браття, очі плачуть, а серце крається, коли цю останню волю Ісуса читаємо в Євангелії. Він говорить "Отче, святий, прийшла година! Прослав Твого Сина". Отак промовляв Ісус, якби молив Отця небесного за Себе. А дальше попеслася з Його святих уст і найдорожчого Серця гаряча молитва за учеників і за тих, які в Його слово повірять: "Отче святий, тих, що дав Ти Мені, збережи їх в ім'я Твоє, щоб були єдино, як і Ми. Бувши з нами у світі, я беріг їх у Твоє ім'я, тих, яких Ти передав мені, Я їх стеріг, і ніхто з них не пропав... Слово Твоє Я передав їм, так само як і Я не від світу. Не кажу, щоб Ти взяв їх від світу, лише, щоб Ти зберіг їх від лихого. Вони не від світу так, як і Я не від світу. Освяти їх у Твоїй істині: слово Твоє - істина. Як послав єси мене у світ, так і Я послав їх у світ. Віддаю Себе за них у посвяту, щоб і вони були освячені в істині".

"Та не лиш за них молю, але й за тих, які завдяки їхньому слову увірують в Мене, щоб усі були одно, як Ти, Отче в мені і я в Тобі, щоб і вони були в нас об'єднані , щоб світ увірував, що Ти Мене післав". (Ів. 17, 1-21).

Чи розумієш, брате, ці сердечні слова Ісуса?! "Отче Святий", каже Ісус, вчини, щоб всі вірні люди були між собою такі єдині, як Ти, Отче, зі Мною, а Я з Тобою, "єдино єсьмо".

Це остання воля Ісуса, дітям своїм полишена. А діти Ісуса, то ми, браття. О! Кобито ми цю останню волю нашого Ісуса сповняли - то ж то би нам було добре на світі! Знає це диявол і тому раз-у-раз водить нас одного на одного. Роз'єд-

пав Єву з Адамом, а їх обох з Богом, і до нині роз'єднує чоловіка з жінкою, дітей з батьками, сусідів з сусідами, цілі громади й нераз цілі краї. Всюди пробує засіяти війну і незгоду!

"Так дальше іти не може. Бодай ви, добрі браття, що з нами - місіонарами познакомилися та полюбили нас, мусите останню волю Ісуса сповнити. Мусимо бути всі "єдино", як одна родина Божа. Ми - місіонарі Ісуса, а місіонар Ісуса не може мати іншої волі, як тільки волю Ісуса. І цю волю Ісуса хоче рознести ... скрізь по краю. А найперше несе її до вас, милі браття, що того "Місіонаря" приймаєте до себе в гості. Ви, бодай, всі мусите разом з нами бути єдина родина Божа так, як це було за перших християн. Про них читаємо в св. Письмі таке: "Хоч було множество віруючих в ім'я Ісуса, то в них усіх було, якби одне серце і одна душа." От такими відтепер будете ви всі добрі браття, всі разом з нами, а ми з вами. Кажім собі відтепер, що ми всі - велика родина Божа. І ми, що до вас ці листи пишемо, і ви, що їх читаєте, маємо всі так щиро від тепер любитися, щоб і про нас усіх Господь Ісус сказав: Ви всі моя велика родина, хоч вас велике множество, то в усіх вас є одне серце і одна душа."

Бачите, любі браття, це є остання воля Ісуса Христа, і це є наша найперша воля для вас. Як так будемо триматися купи, то нас ніяка воля не роз'єднає, бо ми всі будемо з Ісусом, а Ісус з нами. Нас тепер вже є щось з п'ятнадцять тисяч, а дасть Бог, буде щодня більше. Хоч ми всі не знаємося зблизька, але всі ми знаємося з серця й душі, щоб цю щиру любов між всіма нами зробити ще тіснішою, то від тепер буде так: "Ми вже писали в попередньому числі, що раз у місяць правимо св. Службу Божу в нашім монастирі за всіх вас, то відтепер щоб ви всі знали, що цю Сл. Божу ми правимо в кожну неділю, що перша в місяці, по руському календарю. Отож ви браття на таку кожну першу неділю в місяці пильно сходіться по ваших церквах і на тій Сл. Божій, що буде в ваших церквах правитися моліться всі разом за себе, кожний з всіх і всі за кожного."

То таким способом, бачите, буде того дня 15 тисяч народу по різних церквах. За неї відплачувалися Йому любов'ю і звеселили Його, засмучене нашими гріхами Серце.

Такий то був перший друкований "Місіонар" Пресв. Серця Ісусового. Таким він хоче бути після свого воскресіння після 50-1 років його погрібу. То ж приймайте його, як приймали тому 100, тому 50 років. Він заведе вас до Ісусового Серця, в якім знайдемо сховок для себе, свою оборону. В наступних номерах довідайтесь про тих, хто від Серця Ісусового писав до вас ці листи, і як Серце Ісусове було розрадою і надією в горю кожної душі, що до Нього зверталася і на Нього покладалася.

М. Люїза Маргарета Клярет

СВЯЩЕНИК - ЦЕ ТВІР БЕЗКОНЕЧНОЇ ЛЮБОВИ

Глава перша

Господь Бог царствував незмінно від віків у своїй найвищій щасливости; спонуканий однак своєю безконечною Любов'ю до ділання, почав творити. Випровадив з нічого, через всемогучість свого Слова, чудні сотворіння, а вкінці сотворив чоловіка, царя і осередок всіх сотворінь.

Хто зможе описати всі ті дари, які Господь Бог з вічного свого Єства дав цьому послідньому упривілейованому сотворінню? Безконечна Любов прибирала на себе всі форми: вона була щедра і великодушна, як цього вимагала любов Бога; була прозора і мудра, як любов батька; була благородна, ніжна і всепередбачуюча, як любов матері. Одним словом, чоловік зістав обдарований усіма дарами, усіма ласками, усією красою.

Однак і цього всього було ще замало для безконечної Любови! Господь Бог не переставав дальше в різний спосіб збагачувати свого сотворіння невичерпними своїми скарбами, даючи йому об'явлення, чи то частинні чи повні, а все як любов, котра направляє, заховує і оживляє, чи як любов, що захищає, прощає і вичікує, чи як любов, що відкуплює, очищує і спасає!

По довгих віках саме Слово Отче, воплочена Любов, Відкупитель світа, Ісуса, прийшов на землю. Живучи як чоловік, пізнав його немочі, зрозумів його потреби, та направив діло сотворення; понад все однак, він любив. Він полюбив цілим своїм єством упавшого чоловіка, з котрим так тісно злучився.

Щоби сотворити єство, яке несло би поміч людям в їх потребах, яке чоловіка укріплювало би, просвічувало та вело до Бога і в цей спосіб продовжувало його діло тут на землі, Ісус Христос, з безконечної любови свого Серця, сотворив священика!

Цього священика, твір безконечної любови свого Серця, Ісус Христос зробив учасником своєї всемогутности. Він вілляв у його серце посвяту, ревність, доброту і милосердя, дав йому покору і чистоту та наповнив його любов'ю. Вкінці повірив йому чотири знеслі чинности, які відповідають чотирьом головним потребам кождого чоловіка.

Кождий чоловік є своїм розумом сильно т е м н и й. Мимо цього, що чоловік приняв св. Тайну хрещення, його розум лишається затемнений в наслідок первородного гріха. Особисті його гріхи є причиною, що чоловік освоюється з тими браками, і цей затемнений розум, котрому брак знання і певности, веде його, майже несвідомо, у вічну загибель. Та ось приходить священик і н а в ч а є. Він подає чоловікови правду, показує йому дорогу, котра веде до Бога і розкриває перед його душею величавий світогляд Віри. Бо священик має післанництво проганяти тьму і подавати та основно пояснювати ці надприродні і Божі правди віри, котрі, разом з любов'ю є життям для людської душі.

Дальше, чоловік є г р і ш н и к о м. Перший упадок прародичів полишив на його природі незатерті сліди, якесь нещасне брем'я, що його тягне до гріха; як у вищих властях душі, так у своїх змислах чоловік чує якби якесь надіпсування, і хоч посідає ласку, яка його піддержує, та хоч безконечна Любов його потягає до себе, він не перестає дальше грішити. Душа чоловіка покривається все новими гріхами і тому він потребує когось, щоби його все наново очищував. Отсе знову потреба священика, що має власть його р о з р і ш а т и. Священик, розпоряджаючи Христовою Кров'ю, гоїть цим Божим ліком рани, заподіяні чоловікові через гріхи, а розпоряджаючи невичерпними скарбами заслуг Спасителя, подає очищеній душі нові сили і нову поміч.

Дальше, кождий чоловік є на цім світі нещасливий. Видалений з неба, є змушений вести своє життя в праці і недостатках, а терпіння є його долею тут на землі. Ріжні недуги ломлять його тіло, заздрощі і журба роздирають його серце, страх, грижа, сумнів томлять його душу. І ось священик є на це, щоби чоловіка п о т і ш и т и. Він поучає його про велику вартість терпіння, вливає в його серце надію на вічне щастя, а в нагороду за цей біль, що так скоро минає, як що він опущений і сумує, священик розкриває перед ним глибінь безконечної Божої любови, як що прибитий на душі, священик підносить його через пам'ять на Боже милосердя, і в цей спосіб, подаючи на землю правду і любов, він потішає у всякім терпінню і розганяє всякий смуток.

Вкінці чоловік п о т р е б у є Б о г а. Він це відчуває, що в своїй немочі потребує опертя о Божу силу, що в своїй убогості потребує скарбів неба, що в своїм слабосиллі потребує безперервно помочі від того, що є джерелом всього сотворіння. З другої однак сторони він бачить, що Господь Бог є такий великий, такий чистий, так винесений у недостижимі вершини правди і справедливости, що чоловік не є в силі, по причині своїх гріхів, наближитися до цієї Божої Святості! Бачить, що тут потреба посередника між Богом і чоловіком, та що цим посередником є Ісус Христос. Але людська нужда є так велика, що й між Христом і чоловіком є потреба другого посередника, а цим посередником є священик! Священик є дійсно на це, щоби п р и н о с и т и ж е р т в у. Він бере у свої посвячені руки Жертву Божу, підносить її до неба, а Господь Бог на цей вид, схиляється до землі, з лона свого вічного Єства шле на неї своє милосердя та обильну свою безконечну Любов. В цей спосіб Сотворитель і Його сотворіння зближаються до себе, обнімаються в Христі і лучаться в любови. Оце є ті великі чинності, що їх священик звершує в користь людського роду: він навчає, розрішає, потішає і приносить жертву. Ті всі чинності звершив перед священиком Ісус Христос, вічний Священик, і звершив їх в спосіб найсовершеніший! Він бажав також, оскільки це лишень було би можливе, звершувати ці чинности завсігди сам безпосередньо. Однак

воно було так постановлено, щоби Христос по своїх страстях увійшов у вічну славу. І тому то Христос у своєму милосерді сотворив священика, в ньому він сам себе увіковічнює і через нього він безперервно відновлює життя любови в людях, своїх братах. Через священика Він дальше учить, очищає, потішає і веде до Бога весь людський рід, який живе на землі.

У теперішньому сумному часі, який переживаємо, людська суспільність зведена на манівці, відчуває більше, як іншими часами, потребу обнови. Більше як іншими часами вона хоче кормитися правдою, хоче спастися від зла, шукає потіху у журбах, бажає наблизитись до Бога і обігрітись його любов'ю. Воно здається мовби потреба була, щоби Христос Господь прийшов вдруге на землю. Однак воно так лишень здається. Ісус Христос, що по своїм воскресінню царствує тепер у вічній славі, передбачив наперед всі ті потреби людства, і тому полишив йому свою Пресв. Євхаристію і своє Священство.

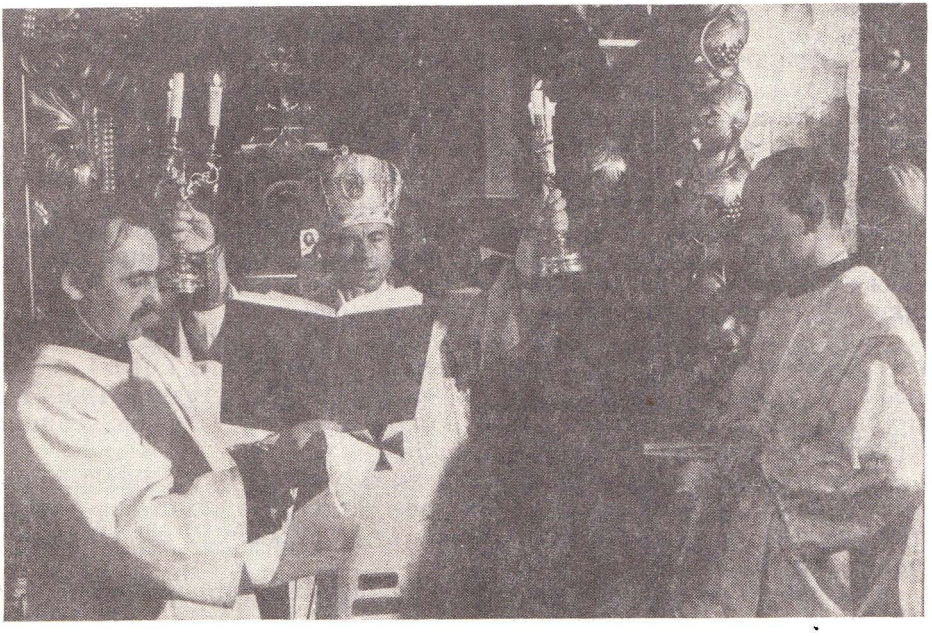

Єпископ-помічник Івано-Франківської єпархії Владика Кир Іриней Білик, ЧСВВ служить Божественну літургію у храмі св. Онуфрія Отців-Василіян

Через Пресв. Євхаристію людина може кормити свою душу вічною Правдою і вічною Любов'ю, та освячувати своє слабе тіло і свої змисли, схильні до гріха. А знов у Священстві чоловік може знайти всяку поміч, якої безнастанно потребує в туземнім житті.

В Пресв. Євхаристії живе Ісус Христос постійно, все той сам і вічно живий; в священику, однак, є це Боже життя Христа більше або менше повне. Це не для того, немовби Христос уділявся йому в більшій або меншій мірі, але тому, що сам священик хоче більше або менше користати з цієї повноти. Щоби Ісус жив вповні у своїм священику, треба щоби священик жив Ісусом.

Як вічна любов, випливаючи з Божого Єства, сотворила чоловіка, так сама любов, випливаючи з Серця Ісуса, сотворила священика; і як чоловік не знайде ніколи свого правдивого щастя і совершенства, аж коли звернеться до Бога, до свого вічного Сотворителя, так і священик не осягне ніколи повноти життя і совершенства священичого, доки не звернеться до Серця Ісуса. Оце є причина, чому якраз тепер, коли ті святі чинності священика є так потрібні світові, Ісус Христос кличе священиків до свого Серця. Це тому, щоби вони схотіли зачерпнути у цій Божій керниці нових ласк, та щоб занурюючись у це море любові, з котрого вийшли, знайшли в ньому обновлення і скріплення свого священичого життя.

Тому ви, священики, пам'ятаючи на ваше високе післанництво та на це, що ваша діяльність може бути незвичайно плодоносною, спішіть до Ісуса і держіться сильно при нім. Застановляйтеся уважно над цілим життям цього даного вам Божого Взору, слухайте його слів, входіть в його гадки, ідіть за ним крок в крок так, як подає його вам свята Євангелія і научіться від цього божественного Учителя гідно виконувати всі святі чинності вашого священичого уряду. Ісус перший їх виконував, а священик має тільки обов'язок іти за його Божим прикладом. Приодітися в Христа, значить наслідувати Христа, та відтворювати його Божі чесноти і його святі чинності аж до найменших подробиць. Бо це є певна річ, що священик, який призначений на це, щоби подавати Ісуса Христа світові, повинен сам наперед бути приодітий в Христа.

Ісусе, вічний Божий Архієрею, Ти, що у своїй безграничній любови до людей, Твоїх братів, хотів, щоби з Твого Пресв. Серця вийшло християнське Священство, зволь ласкаво і надальше зливати на Твоїх священиків животворні струї Твоєї безконечної Любови!

Жий в них і зміни їх так, щоби вони були Тобою; зроби їх своєю ласкою здатними знаряддями Твого милосердя; ділай з них і через них та зроби так, щоби вони, приодіті в Тебе, через вірне наслідування Твоїх Божих чеснот, в Твоїм імени і силою Твойого Духа, вели дальше успішно діло спасіння світу, котре Ти сам доверщив.

Божий Відкупителю душ, поглянь, як численні є ще ті, що залишаються в блуді; порахуй тих своїх невірних овечок, що стоять над пропастю; зглянься на ті товпи вбогих, голодуючих, нуждарів і немічних, що гинуть опущені.

Прийди до нас наново через Твоїх священиків; воплотися наново в них; ділай через них і перейди наново через цей світ, навчаючи, прощаючи, потішаючи, жертвуючи та відновляючи святі зв'язки Любові між Серцем Бога і серцем чоловіка. Амінь.

(Далі буде).

ВІД РЕДАКЦІЇ: На сторінках нашого місячника для глибшого пізнання таємниці Божої Любові до всіх людей, а особливо до своїх апостолів-священиків розпочинаємо передруковувати книжку "Пресвяте Серце Ісуса і Священство", автором якої є М. Люїза Маргарета Клярет де ля Туш, монахиня згромадження Сестер Візиток.

Вручаємо священикам цей переклад книжечки, яку зробив з французької наш ісповідник віри - Перемиський Єпископ Йосафат Коциловський, у цьому пересвідчені, що робимо для них добре діло.

Йосиф БУДАЙ, ієромонах ЧСВВ.

о. Василь Дрібненький, ЧСВВ

ВСЕСВЯТИЙ, ДОБРИЙ І ЖИВОТВОРНИЙ ДУХ

Щоб належно розуміти та вслід за тим відповідно оцінити таїнство нашого спасіння в Ісусі Христі, треба мати завжди у пам'яті, передусім, оці дві богословські правди:

а) Коли йдеться про ідентичність Ісуса Христа, слід мати на увазі не так "історичного Христа", якого "давні" нам навчання сприймаємо (як наприклад, навчання старинного філософа Аристотеля), але навчання сучасного Воскреслого Господа, завжди присутнього в теперішньому часі й у всякому місці для кожної людина на цьому місці.

б) Це спасіння в нас здійснюється силою Всесвятого, Доброго (Благого) й Животворного Божого Духа. Це та Божа сила, про яку говорив Воскреслий Христос у наставленні до Апостолів: "Я вам зішлю те, що мій Отець обіцяв був. Сидіть у місті, аж поки не одягнетеся силою з висоти". (Лука 24:48-9) Одержавши цю силу з висоти в день Зіслання Святого Духа, Апостоли пішли в широкий світ благовістити успішно Христове Євангеліє всім народам.

Після навчання (катехизму) Церкви в самих початках, Зіслання Святого Духа не є окремою подією, але тісно єднається з Христовим Воскресінням, як його виповненням і завершенням.

Так як він був обіцяв своїм Апостолам, Христос по своїм Воскресінні умолив у Небесного Отця зіслання Всесвятого й Животворного Духа на них, на всю апостольську громаду вірних, та на всі наступні покоління Церкви до кінця світу. Коли явилася ласкавість і любов нашого Спасителя й Бога до людей, він спас нас не ради діл справедливости, які ми були зробили, але зі свого милосердя, купіллю відродження і відновлення Святого Духа, якого вилив на нас щедро через Ісуса Христа, нашого Спасителя, щоб ми, оправдані Його благодаттю, стали гідно з надією спадкоємцями життя вічного. (До Тита 3:4-7)

Як навчає Св. Апостол Павло, це є правда нашої християнської віри, що по прославленні Христа й його Вознесенні, Зіслання Всесвятого Духа не є неначе на заступництво Спасителя, але на здійснення й завершення нашого спасіння через таїнственну, повсюдну присутність та спасаючу чинність Воскреслого Господа. "Коли у вас Христос, то тіло мертве гріхом, дух же живий праведністю. І коли Дух того, хто воскресив Ісуса з мертвих, мешкає у вас, той, хто воскресив Христа з мертвих, оживить і ваші смертні тіла Духом своїм, що живе у вас... Усі бо ті, яких водить Дух Божий - діти Божі". (Рим. 8:9-11, 14)

Усе це дає нам висвітлення щодо суті й важливості перших двох Святих Тайн, а саме: Хрищення й Миропомазання. "Всі ви, що у Христа христилися, в Христа одягнулися." (До Галатів 3:27) У доповнюючій Святій тайні Миропомазання ми одержуємо "Печать дара Св. Духа". (Не "дарів" але "дара", цебто самого Св. Духа). Хіба не

знаєте, що ваше тіло - храм Святого Духа, що в вас перебуває, якого маєте від Бога? Отже ви не належите самі до себе. Ви бо куплені за високу ціну. Тож прославляйте Бога вашим тілом. (1 Кор. 6:19-20)

На Тайній Вечері Христос сказав до своїх затурканих і збентежених учнів: "Я проситиму Отця, і він дасть вам іншого Утішителя, щоб з вами був повіки, Духа істини, якого світ не може прийняти, бо його не бачить і не знає. Ви ж його знаєте, бо він перебуває з вами й у вас буде... Утішитель же, Дух Святий, якого Отець зішле в моє ім'я, навчить вас усього і нагадає вам все, що я був сказав вам". (Іван 14:17-18; 25-26).

Покоління за поколінням, таїнственний задум Небесного Отця щодо спасіння грішного людського роду здійснюється безнастанно вже майже через двадцять століть - "благодаттю, щедротами й чоловіколюб'ям" Воскреслого Ісуса Христа - силою, натхненням (оживленням) і просвіченням Всесвятого й Життєдайного Божого Духа.

Оце головна і спасаюча правда нашої християнської віри, яку визнаємо кожного разу, коли проказуємо славословну молитву: Слава Отцю і Сину (через Сина), і Святому Духові (у Святому Дусі), тепер і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Торжественне цілування Христа
на знимці: Протоігумен о. Василій Мендрунь, ЧСВВ

о. Діонізій Ляхович, ЧСВВ

СЕНС ІСТОРІЇ І ХРИСТИЯНСТВО

(Закінчення. Поч. у № 11-12)

4. Історичність Церкви

Ми сказали, що Христос є повнотою і осередком об'явлення Бога. Для всіх авторів Нового Завіту Христос означає есхатолічний акт Бога. Не можуть існувати інші об'явлення, бо Бог виразив себе повністю в особі Ісуса Христа. Тому Церква навчає, що об'явлення завершується смертю останнього апостола.

Однак, Церква також навчає, що "це таїнство Божого спасіння об'являється нам і продовжується в Церкві, що її заснував Господь як своє Тіло..." (Ват. II, Про Церкву, 52).

Завершення і продовження у Церкві розуміємо саме у світлі історичності людини. Подія об'явлення не може бути сприйнята раз назавжди у своїй всецілості, але вона є сприйнята перспективно, відповідно до обмежень різних культурних ситуацій, у яких проповідують Євангеліє. Таким чином, з одного боку, Христос є завжди абсолютною правдою відносно Бога й людини (Ват. II, Боже Об'явлення, 2), а, з другого, ця правда завжди сприймається фрагментарно. Тому існує правдива історичність науки, теології і Церкви. Об'явлення ніколи не приходить до нас в чистому вигляді, але в певній історичній формі. Правда про Христа виражена в культурних категоріях мислення в його розмаїтті, але одночасно зі всіма їх обмеженнями. Це значить, що теологія, що є вірою, яка пошуковує це розуміння - то герменевтичний процес, в якому кожне покоління пробує перекласти свою віру від попередніх поколінь і попередніх культур на самовираження свого часу і світогляду. Такі спроби перекладання з одного боку, пошуковують той єдиний і неперевершений початок віри, чим є особа Ісуса Христа. З іншого боку, історичність людини означає, що жодний переклад не є остаточним. Нема можливості створити абсолютну теологічну систему, бо всі теологічні твердження беруть участь у часовому характері людського існування. Отже, існує, з одного боку, традиція віри, а з другого боку, є спроби перекладу на даний історичний час. Це складає важливість спогаду і необхідність традиції, щоб передати це віруючим. Християнин живе в теперішньому часі, але в постійній напрузі між минулим і майбутнім, де вимагається відповісти на Боже об'явлення. Отож, історичність об'явлення і історичність людини вимагають постійного діалогу. Теологія - це історична наука, яка постійно змагатиметься з минулим і буде старатись перекласти єдину і остаточну правду про Христа завжди по-новому, аж поки він знову не прийде в славі.

Маючи саме таку історичну свідомість, Собор Ватиканський II говорить, що Церква "повинна завжди розпізнавати знаки часу й пояснювати їх у світлі Євангелії; щоб так, зрозумілим для кожного покоління способом, могла вона відповідати на вічні питання людини: про сенс теперішнього й прийдешнього життя і про взаємовідношення між ними. Тому той світ, у якому живемо, треба пізнавати, треба розуміти його бажання і

сподівання, його драматичні властивості. (Цер. в Світі, 4). Знову у Конституції Про Церкву той же Собор говорить, що Церква, провадена Святим Духом, є прочанкою, що в своїх Тайнах та в своїх установах, які належать до цього світу, має вигляд цього ж світу, що проминає, та й сама вона живе між сотворіннями, що стогнуть та страждають у тяжких муках, очікуючи виявлення синів Божих (пор. Рим 8, 22.19)(Про Церкву, 48).

5. Енцикліка "Сотий Рік" (СР)(6).

Під таким історичним змістом Папа Іван Павло II "перечитує" енцикліку свого попередника Льва XIII "Нові Речі". Вона стоїть на основі Ісуса Христа і на церковній традиції, але рівночасно читає знаки часу. Крім того, він закликає всіх пастирів Церкви до такої праці (СР. 3). Римський Архиєрей у вступній частині (ч. 3) та у висновках (ч. 62) своєї енцикліки закликає поглянути на минуле, запрошує подивитись навколо і на майбутність. Користуємось його словами:

"Бажаю Вам запропонувати "перечитання" леоніянської енцикліки, запрошуючи до "погляду назад", до його тексту, щоб відкрити наново багатство основних засад у ній сформульованих, до розв'язки робітничого питання. Але запрошую також "подивитись навколо", на середовище, в якому перебуваємо, так би мовити, поглинутих у ньому, що набагато відрізняє його від тих "нових речей", які позначили останнє десятиріччя минулого сторіччя. Запрошує, накінець, "до погляду в майбутність", коли вже на обрії - третє тисячоріччя християнської ери, повне загадок і обіцянок. Загадки і обіцянки, які закликають нашу уяву і творчість, спонукаючи також нашу відповідальність, як учнів "єдиного Вчителя" (пор. Мт. 23, 8), вказувати на праведний шлях, виголошувати правду і переда

вати те життя, що ним він є (пор. Йо 14, 6).

"Так роблячи, буде потверджено не тільки повсякчасну вартість того навчання, але виявиться також правдивий сенс християнської традиції, яка, завжди жива і оживляюча, будує на основі наших батьків у вірі, і, визначально, на тім, що апостоли передали для Церкви в імені Ісуса Христа, основу "якої ніхто не може заступити" (пор. 1 Кор 3, 11).

Іван Павло II користується євангельською притчею про "книжника, навченого про небесне царство", про якого Господь говорить, що "є подібний до господаря, який виймає зі свого скарбу нове і старе" (Мт 13, 52). Скарб - це довгий ланцюг церковної традиції, яка включає "старі речі", завжди сприйняті і передані, і дозволяє читати "нові речі", посеред яких пливе життя Церкви і світу" (СР 3).

Ми говорили, що суб'єктами історії є Бог і людина. На такій самій основі стоїть Вселенський Архиєрей. Ось його слова: "Правдива і постійна "новість речей" в кожному часі походить від безмежної Божої могутності, що говорить: "От нове творю все" (Одкр 21, 5). Ці слова стосуються сповнення всієї історії, коли Христос "передасть царство Богові й Отцеві..., щоб Бог був усім, в усьому" (1 Кор 15, 24.28).

Стоячи на основі Ісуса Христа і на всій традиції історії спасіння, Папа пригадує в своїй енцикліці, що Церква має дбати про другий суб'єкт історії - про людину, конкретну, історичну, яка сьогодні живе серед складних суспільних відносин. А в цій праці Церква потребує допомоги суспільних наук і філософії, щоб могти зрозуміти сучасну людину:

"Єдиною метою Церкви було - дбання і відповідальність за людину, їй доручену самим Христом, для цієї людини, як нам пригадує II Ват. Собор - це єдине сотворіння, яке Бог захотів задля неї самої і для якої Бог має свій проект, тобто, участь у вічнім спасінні. Не ідеться про "абстрактну людину", але про реальну людину, "конкретну" і "історичну": йдеться про кожну людину, бо кожна була продумана в таїнстві спасіння і з кожною Христос об'єднався назавжди в тім таїнстві. З того випливає, що Церква не може забути за людину, і що "ця людина - це перший шлях, яким повинна йти в сповненні свого посланництва... шлях, вказаний самим Христом, шлях, який переходить через таїнство втілення і відкуплення" (СР 53).

"Соціальна доктрина сьогодні має особливі погляди на людину, оскільки вона живе у складному переплетенні відносин в модернім суспільстві. Суспільні науки і філософія допомагають їй, щоб інтерпретувати центральність людини в суспільстві і зробити її спосібною до власного саморозуміння, оскільки вона - живе у складному переплетені відносин в модернім суспільстві. Суспільні науки і філософія допомагають їй, щоб інтерпретувати центральність людини в суспільстві і зробити її спосібною до власного саморозуміння, оскільки вона - "суспільне єство". Тільки віра може виявити повну правдиву тотожність, звідси має свою вихідну точку суспільна наука церкви, яка, користаючи зі всіх внесків науки й філософії, пропонує допомогу людині на дорозі до спасіння" (СР 54).

Таким чином Церква - це суспільство, що одночасно, так би мовити, має два розміри, горизонтальний і вертикальний: вона живе в цьому світі, але не є з цього світу, виявляється в природних формах, але має коріння в надприродному світі. Церква дбає про конкретну історичну людину і одночасно не може забувати про її трансцендентний характер в ході історії:

"Ось чому (Церква) зобов'язується (людиною) завжди новими сила-

ми і з новими методами євангелізації, яка підвищує всецілу людину. Навіть напередодні третього тисячиріччя вона залишається "знаком і захистом трансцендентного характеру людської особи", як вона це робила від самого початку свого існування, ідучи разом із людиною упродовж всієї історії" (СР 55).

ВИСНОВКИ:

Закінчуючи розгляд про сенс історії і християнства, можемо зробити деякі підсумки.

Ми старались показати два шляхи розуміння сенсу історії. З одного боку, християнська традиція стоїть на історичному розумінні об'явлення Бога, тобто, на історичнім спілкуванні між Богом і людиною, вершиною якого є особа Ісуса Христа. Христос - рівночасно Бог і Людина. Дві природи злучені в ньому навіки. Христос є ключем до розуміння всієї попередньої, сучасної і майбутньої історії, аж поки він не передасть царство Богові й Отцеві..., щоб Бог був усім в усьому" (1 Кор. 15, 24, 28). З другого боку, об'явлення і теологія історії стала основою філософії історії в геніальній синтезі християнства з платонівською традицією, вчиненою св. Августином.

У свою чергу філософія історії, яка почала інтенсивно розвиватись у модерних часах, акцентуючи на свободі людини переходячи через різні осмислення сенсу історії сучасності, зокрема марксизму і екзистенціальної філософії, дала поштовх до розвитку теології історії. Таке динамічне поняття Бога і людини, співпраці і діалогу між філософією та теологією, наукою і релігією, стало фундаментом основних документів сучасної Церкви, як II Ват. Собор і енциклік останніх трьох Папів, між ними і "Сотий рік".

Християнський сенс історії не заперечує філософських осмислень і не обмежує людської історії. Він нічого не нищить у природі, радше ставить сенс історії на набагато ширшу перспективу, домагаючись універсальності. Звідси випливає місія Церкви - навчати всі суспільства і поділятись своїм благом і своїм сенсом зі всіма народами. Християнський сенс історії перевищує людські бар'єри і подається для всіх культур, національностей і рас. Він має здатність увійти і спілкуватись зі всіма культурами, їх цінити та з нутра їх удосконалювати.

Християнський сенс історії дає нам змогу читати нашу українську минулість, її історичний розвиток, розгортати її світлі й темні сторінки, і вбачати в житті і стражданнях народу рух до його воскресіння, учасниками якого ми є сьогодні. Треба подивитись на наше довкілля, на нашу теперішність, шануючи людську особу і її гідність, і водночас шукати перспектив для розв'язки складних релігійних та суспільноекономічних конфліктів.

Минулість і теперішність у світлі події Ісуса Христа дає нам світло і надію на майбутність. Між нами вже постали "нові речі", незалежність держави, а з нею різні, не раз і протилежні, концепції свободи. Для нас як учасників тих "нових речей" лежить історична відповідальність будови "землі нової й неба нового".

Павло Аллярд

ЖИТТЯ СВЯТОГО ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО

СВЯЩЕНСТВО

(Продовження. Поч. у № 7)

Ніякий обов'язок тепер не стояв на перешкоді його уединенню. Юліян погиб у шаленій випробі проти Персів. Під час його володіння всякі релігійні роздори, здавалось, утихли. Спільна небезпека лучила тоді душі. Ніхто не бачив тепер інших справ, крім цих двох: справи християнства і відродження ідолопоклонства. Новий імператор, Йовіян, привертаючи релігійну свободу, міг без насильства покласти край поганській реакції. Все видавалося в спокою як у середині церкви, так поза нею. З якою радістю мусів у своїй пустині тішитися цим миром Василій, що втік був від хвилевих замішань, що стрінули його в Кесарії. Ніщо ні в його письмах, ані в його переписці в тім часі не натякує на зовнішні події, що тоді доконувалися. З яким тоном тріюмфу Григорій Назіянзенський звеличав упадок гонителя в двох бесідах, прекрасною вимовою! Здається, що ці почування, яких вислів здалека виглядає для нас пересадний, відбилися цілим відгомоном в душі Василія, що ціла була затоплена в контемпляції Божих речей. Він радо був би провів останок свого життя в пустині, занятий тільки проводом монахів, підбадьорюючи своїми радами мешканців численних монастирів, що тепер покривала Понт, та радіючи з поступу християнського життя в цій провінції, яка, за висказами сучасників, сталася однією з найкращих в державі й найбільш прив'язаних до правдивої віри.

Однак посередництво Григорія 365 р. вирвало його з затишку. Єпископ Кесарії не перестав переписуватися з Григорієм, який внедовзі потім, як відпровадив Василія до Понту, повернувся до Назіянзу, до свого бать-

ка. Відчуваючи кривду, що її заподіяно приятелеві, Григорій на перші листи Євсевія відповідав холодно. Однак прийшла година, коли він уважав за обов'язок наближитися до нього. Мир Церкви мав бути знову нарушений. Йовіян панував ледве кілька місяців. Після нього аріянізм наново підніс голову. Гамований на заході щиро благородним духом Валлентина, найшов на сході у Валєнсі покровителя більше небезпечного від Констанція. Всі докладно зрозуміли, що "буря розшаліє над Кесарією, а градова хмара висиплеться на її церкву". Валенс, у товаристві аріянських єпископів, що слідкували за його двором, прямував до цього міста. Вони добре знали про незгоду в стаді, малий вплив пастиря від від'їзду Василія. Народні маси, хоч ревні у вірі, далися б легко позискати, бо не було нікого на їх чолі, хто був би спосібний повести їх до боротьби. Григорій поспішився написати до Євсевія. Він знав добру волю єпископа, що в часі спокою міг уступити перед низькими порушеннями любови власної, однак в часі проби вмів понад них піднестися. "Приїжджаю, повідомляв він, щоб молитися і боротися з вами". Єпископа застав добре розположеного і готового писати навіть до свого підданого в спосіб найбільш принаглюючий. Григорій повідомив відразу про цей стан Василія, намовляючи його випередити Євсевія і зробити перші кроки до нього. "Приходи скоренько, пише він, і з огляду на почування, які показує сьогодні найдорожчий єпископ (можемо по-правді його так назвати), і з огляду на обставини. Єретики тут взялися до праці: одні вже намагаються баламутити душі; заповідають прихід інших. Правда є в небезпеці".

Такому зворушливому закликові Василій не міг опертися. Обов'язок представлявся ясно. А втім Григорій прийшов аж до Понту за своїм другом. Оба вже вернули до Кесарії, хоч як був приготований його поворот, однак положення Василія було незручне. Вирятувався з нього силою своєї щирости і правости. Першим його старанням було розвіяти неспокої Євсевія. В ньому, каже нам Григорій Назіянзенський, все ще жила дразливість світського чоловіка, що в пізнім віці був несподівано вибраний на єпископа. Василій мав наклонити його, щоб не брав йому за зле його вищости. Бачачи, що Василій уляглий, повен пошани, уважний на його бажання, перестерігає єрархічних ріжниць стану, добрий єпископ успокоївся. Мало-помалу його останні підозріння розвіялися і в кому колись боявся суперника, в того з часом призвичаївся шукати поради на свої сумніви, світла - в своїм незнанні і немов підпори - своїй старості.Тепер саме за посередництвом Василія упорядкував він майже всі справи. Без урядового титулу Василій незабаром став його помічником. Єпископ вів нарід, але Василій тайно кермував єпископом. Чого бракувало одному щодо релігійного знання, те доповнив другий. В руки Василія перейшла дійсна влада, а Євсевій навіть не думав на це скаржитися: так добре вмів Василій пошунувати права його достоїнства, згляди, належні його суспільному становищу і його чесноті.

Позискавши так довір'я свого єпископа, Василій не мав труднощів усунути роздор, якого причиною була його колишня неласка єпископа та згромадити всіх правовірних до спільного спротиву ворогам їхньої віри. Нічого не знаємо про події, які сталися під час побуту в Кесарії Валєнса і аріянських єпископів, що його супроводили. Однак кодекс Теодосія нам каже, що цісар був у тім місті в липні 365 р. Яких зусиль пробовано в той час, щоб защепити аріянізм у Кападокії? Через які то проби переходили католики! Григорій Назіянзенський, описуючи роль Василія каже тільки, що він загрівав одних, стримував надмірний запал других, заохочував

вірних до боротьби. Він додає, що Василій навчився тоді говорити з великою свободою до урядовців та вельмож. Дозволяє, накінець, здогадуватися, що наразився на небезпеки. Аріяни, - продовжав Григорій, - мусіли з соромом відійти, досвідчивши на собі, що зовсім не легка річ захитати Кападокійський народ і що він непохитно зберігає віру в святу Тройцю. Непередбачені обставини, що змусили Валєнса скоротити свій побут, сильно скріпили опір католиків Кесарії і цілої провінції. В Константинополі вибух бунт Прокопа, що виставляв владу імператора на велику небезпеку. Він поспішився, щоб дістатись до Бітинії.

Василій не повинен був більше покидати Кесарії. Через п'ять літ помагав Євсевієві виповняти свої обов'язки. Тут також багато подробиць бракує. Однак Григорій, найближчий свідок Василієвого життя, подає нам бодай загальний його нарис.

Вплив Василія став такий великий, що його в багатьох процесах вибирано на полюбовного суддю, а його рішення мали силу закону. В своїй вільних хвилях завжди повертався він до своїх дорогих монахів. Усно чи на письмі не переставав уділяти їм порад. Другі правила були укладені в тім часі. Однак, хоч і як тісно зв'язаний з Кападокійськими монахами, тих, що питали його про раду, висилав радше до своєї пустельні в Понті. Такий бодай є зміст одного листа, яким поручає чоловіка, що радився його в справі свого монашого покликання. Він спрямовує його до монахів, над якими мав власть, і зобов'язує їх, щоб старанно його досвідчили. Імовірно цей лист є писаний у Кесарії та призначений для Аннезійських монахів. Власть, що нею Євсевій наділив Василія, розтягалася на речі, які належали просто до єпископського заряду; він управильнив чинності ріжних ступнів духовенства в Кесарії і зреформував богослуження тієї церкви. В усіх грецьких патріярхатах Сходу послугуються ще літургією, яку приписують св. Василієві. Тяжко є означити, що певно може походити від нього, а що віки додали або переробили. Однак одна річ лишається певна: як під час самоти в Понті і під час свого священства в Кесарії він надав права монашому життю і дав йому тривалий вид, так само витиснув він таке п'ятно на літургіях східних церков, що воно ще й нині не затерлося. Своїм практичним розумом оцінюючи те, що може піднести побожність народу, він скоротив надто довгі молитви і хор. Зі звичаїв Антіохійської Церкви позичив та освятив своїм прикладом спосіб тоді новий, співати псалми на два хори. В однім листі він описав ранішню молитву цілого народу, зібраного в церкві, що, осяяний першими промінями сонця, зачинає день оспівуванням Божої слави на два хори. Здається посідаємо в одним дуже давнім цитаті автентичне місце з його літургії. Це молитва, яку священик говорить при престолі: "Дай нам Господи силу і твій покров, ми благаємо Тебе, вчини добрими тих, що є злі, а тих, що є добрі, заховай у святості. Бо Ти все можеш і ніхто не може Тобі опертися. Ти спасаєш, коли хочеш, і ніхто не спротивиться Твоїй волі". Ті короткі слова, що, оживлені здержуваним запалом, містять у собі стільки значення, скільки слів, носять п'ятно могутнього духа Василія.

Одна з його прикмет, це легкість, з якою він переходить від найвищих, побожних роздумувань до буденних справ і старань про публичне добро, коли обставини тільки цього вимагали. Муж цей зразок молитви і діла. Ми побачимо в дальшім оповіданні, як він у тім відріжнявся від свого приятеля Григорія, в якого, з поступом життя, людина молитви з кождим днем брала щораз більше верх над людиною діла. В Кесарії Василій займався безліччю зовнішніх діл. Він став покровителем убогих та зорга-

нізував гостинниці для чужинців, недужих і старців. Коло 367 або 368 р. навістив Кападокію страшний голод. Дуже люта зима, весна без опадів, наглий перехід від ледяної студені до страшної спеки знищили всяку надію на жниво, а приготували голод. Можна було бачити, як в часі жнив рільники в розпуці сідали на своїх полях та зі сльозами в очах гляділа за своїми жінками і дітьми, які в часі, коли збіжжя звичайно паде під серпом, виривали з великим трудом зі сухої і потрісканої землі кілька зжовклих стеблин. Батьки продавали своїх синів, щоб купити хліба. Положення Кападокії, віддаленої від моря, відділеної горами від усіх пристаней, робило майже неможливим всяке постачання поживи. Тому ніхто того й не пробував. Урядовці немов остовпіли з причини небувалого нещастя, не малося засобів, щоб зарадити загальній нужді. Тільки один такий чоловік знайшовся - Василій. Хоча вже роздав був одну частину свого майна між убогих, однак мав іще в своїх руках деякі добра. Спадок по матері Емелії, яка щойно вмерла, звернув йому його батьківщину. Він продав усе, що міг. Зібравши тим чином гроші, він спровадив всякі запаси, що їх тільки можна було купити. Рівночасно - засоромлюючи богачів, що ховали в своїх стодолах збіжжя і думали продавати його на вагу золота, - змусив їх силою свого слова і прикладу відчинити ті злочинні запаси. Напливали дари натурою, множилися запаси. За стараннням Василія можна було бачити, як на майданах Кесарії збиралося множество бідаків, люди бліді з голоду, невісти виснажені, марні діти, що ледве трималися на ногах; навіть і жидів припущено, каже один сучасник. У великих кітлах варено ярину, приправлену сіллю, що її поділом занявся Василій. Він, припрезавши себе фартухом, при помочі своїх слуг і деяких милосердних людей, роздавав пайки, а коли прийшла година богослуження, можна було бачити, як він із отих прилюдних харчівень удавався до Церкви. Там зворушеним голосом роздавав він усім, - убогим і багатим, - іще цінніший хліб Божого слова. В тім то часі виголосив красномовну свою проповідь про посуху і голод та, може, й ту, в якій, - щоб запобігти богохульствам, що їх терпіння підсувало, - він доказував, що не Бог, але наша власна злоба є справником нещастя, яке терпимо; можливо щ й свою гомілію про богачів та красну бесіду про захланного, якого в хвилі, коли заміряє будувати простірніші стодоли, забирає нагло смерть, як про нього говорить Євангелія.

(Далі буде.)

"Я БУВ ПОДОРОЖНІЙ, А ВИ НЕ ПРИЙНЯЛИ МЕНЕ..."

На захід від Львова проходить траса через Рудки, Самбір, попри Ст. Самбір, через Стару Сіль на Хирів, Добромиль. Недалеко від Старої Солі є Лаврів, Букова, де були і є монастирі О.О. Василіян. У Старом Самборі та в Буковій були також Сестри Служебниці Преч. Діви Марії.

Мене, молодого священика, після свячень направили в Стару Сіль у році 1943. Це були воєнні часи. Праці було багато. Люди там добрі, побожні.

В 1944 році прийшла там вдруге Радянська армія, радянська влада. Вона була безбожна і до релігії ставилася дуже неприхильно. Безбожники забирали церковне майно, нищили релігійні пам'ятки, проганяли, а навіть арештовували священиків, монахів, сестер.

Одного дня в Буковій безбожна влада забрала Сестрам усе і прогнала їх із села. Сестри не мали де подітись і йшли через Стару Сіль до Сестер у Ст. Самбір, щоби там порадитись з Сестрами і десь влаштуватись.

У Старій Солі Сестри задержались і прийшли до мене - священика, бо довідались, що колись хтось побожний, бездітний, записав свою хату (після смерті) для Сестер. Я точно про це не знав, бо в роках 1939 - 1941 в Пароха Старої Солі були ревізії і всякі документи пропали. Але скоро знайшлись місцеві люди, які згадали про це: хата, записана Сестрам, недалеко церкви, в ній живе жінка (Буківська Катерина) з хлопчиком.

Сестри пішли туди, поогляділи і просили жінку, щоб їх прийняла. Там є 2 кімнати, кухня, коридорчик, комора, приміщення для худоби. Є кусник городу, при дорозі, недалеко від церкви. Сестри просили відступити їм одну кімнату, обіцяли помагати в усьому, але жінка не давала згоди, бо знала, що безбожна влада Сестер не підтримає.

Коли сестри переконували жінку, що вона своїм поведенням робить їм кривду, тоді вона сердито відповіла, що тільки після її смерті хата буде їхня, а до смерті вона їх не прийме.

Сестри прийшли до мене сумні, зажурені. Я просив їх задержатись і хотів я при помочі когось із місцевих людей вплинути на жінку, щоби вона їх прийняла.

На другий день(!) перед обідом прибігає до мене хтось із людей і повідомляє, що в Старій Солі сталося нещастя: жінка несла хліб з магазину, не встигла перейти дорогу і вантажна машина, яка їхала

швидко, вбила цю жінку. Я спитав про ту жінку і мені пояснили, що це Буківська Катерина - та, що не хотіла змилосердитися над Сестрами (бездомними), не прийняла їх до їхньої законної хати, а ще в гніві сказала, що тільки після її смерті Сестри можуть там замешкати.

Жінку похоронили. Сестри примістились у цій хаті, хлопчика не проганяли, а виховували його добре і щиро аж після закінчення вищої школи у Львові пішов на роботу і десь тепер живе.

Ця подія викликала сильне враження в Старій Солі і мала вплив на добре ставлення людей до Сестер. Ця хата є недалеко церкви при дорозі. Багато людей трималось Католицької Церкви. Сестри дома молились, мали Пресв. Євхаристію, причащались самі і деякі постороні побожні особи. Деколи Католицький священик приїздив до Сестер, сповідав людей, відправляв Службу Божу. Люди, які ходили до т.зв. Православної Церкви, ішли попри цю хату, знали, хто там живе і що там "робиться", але на Сестер не ворогували, не доносили і навіть де в чому помагали.

Сестра Азарія була там цілий час, там похоронена, а хатою поки що завідує рідня колишнього провізора церковного в надії, що колись знову замешкають там Сестри.

Не вільно після смерті осуджувати ту жінку, що так несподівано загинула, але пам'ятаймо особливо про 2 обов'язки:

1. Будьмо милосердні для ближніх у їх потребах, бо так навчав і вимагає І. Христос;

2. Не забуваймо, що Мати Божа опікується своїми Сестрами і завжди їм помагає.

о. Іван Новак, ЧСВВ

НЕВІДОМІ ШЕДЕВРИ ЗАШКІВСЬКОЇ ЦЕРКВИ

Село Зашків, що на Жовківщині, пов'язане не тільки з одним іменем Євгена Коновальця. В різні передвоєнні часи тут побували і митрополит Андрей Шептицький, і знаменитий на всю Галичину О. Назарко, прозваний у народі за хист красномовства Золотоустим, і М. Голубець, відомий український поет, батько якого довгі роки був парохом в селі Зашкові, і родина Стернюків, яка після себе залишила добру пам'ятьу народі. Але не тільки одні відомі діячі Церкви, культури, громадського життя Галичини прожили певний відрізок часу свого життя в Зашкові. Тут з 1935 року, в місцевій церкві - красуні, назавжди поселилися дві картини відомого західноукраїнського художника Осипа Куриласа. Їх придбав і подарував церкві місцевий житель Семен Лампіка, щоб стояли вони у святині і несли людям духовну красу і добро.

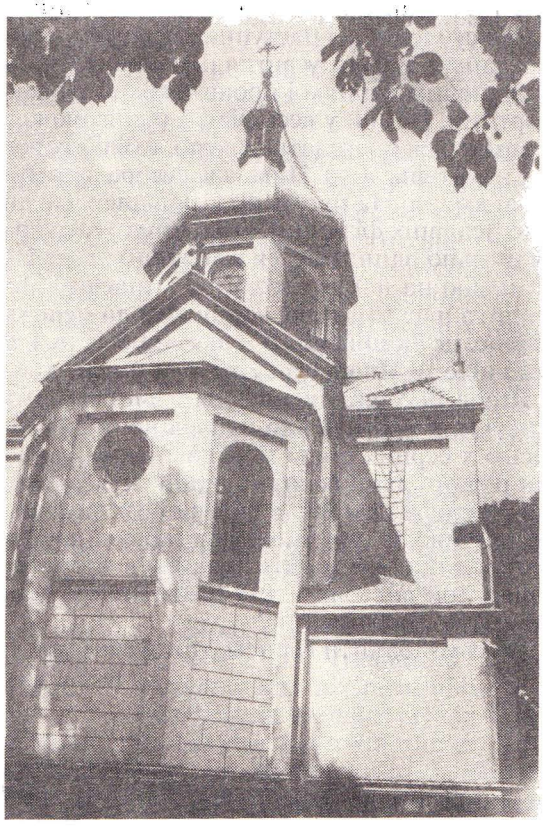

Перша картина художника, на якій зображено вознесіння Матері Божої на небо, датована 1911 роком; друга картина, на якій відтворено образ Воскреслого Спасителя, написана в 1935 році. Ці полотна вражають глядача не тільки майстерністю художника, який жив і творив на зламі двох епох. У них розкрилася душа талановитого майстра, поета, українця з тонким відчуттям краси і трагедії часу, яка розігралася в XX столітті...

Хто вміє бачити серцем, той відкриє для себе істину...

На фоні темно-сірого неба, в оточенні ангелів, з білими лілеями в руках, Мати Божа, склавши свої руки на грудях, підвівши свої очі до Бога, возноситься на Небо. Білий одяг обгортає всю напружену постать Пречистої, через ліве плече спадає синій плащ. Розпущене хвилясте довге чорне волосся, прекрасне одухотворене лице Діви Марії, з німбом навколо

голови, передає її готовність на зустріч з Богом, з Сином. Особливо вражають очі Марії, її погляд, звернений до Бога. Ці великі, чисті і прекрасні очі, цей ніжний і благальний погляд виражають беззастережну любов і вірність Богу, готовність на самопожертву і милосердя. Все найкраще, що вилеліяла за свої роки життя душа Марії, відтворено на полотні Майстром: поетично, тонко.

Хто вміє бачити серцем, той відчує справжню любов Марії...

Друга картина О. Куриласа виконана з таким хистом, що відірватися від неї поглядом, серцем, усім своїм єством - просто неможливо! В ній кожна деталь перетворюється в метафору, яка допомагає глибше проникнути в творчий задум художника, відчути його біль за долю людства і страшну реальність нашого життя на Землі. В тій картині художник показує не тільки високий ідеал людяності і справедливості, але й звертається до своїх сучасників і наступних поколінь з попередженням.

Планета Земля у вигляді маленької півкулі, поросłої великим чорним колючим терням і поодинокими червоними квіточками, стоїть внизу картини. На ній у весь ріст, з піднятою вверх правою рукою, з якої випромінюється благодатне світло, в білій сорочці і червоному хітоні йде до нас Спаситель, а за Ним, як сувора пересторога людству, скупчуються грозові хмари. На цьому фоні зблідле худе лице Ісуса зберігає на собі сліди ще недавніх фізичних і духовних мук, страждань, роздумів. Очі Спасителя пильно вдивляються в кожного з нас. Цей погляд несе в собі строгий суд і надію на наше прозріння і спасіння. Ісус Христос немов запитує в кожного з нас: **"Людино, придивися до мене уважніше. Невже ти не впізнаєш Мене, не бачиш, що Я є любов і світло, і дорога життя. Хто візьме свій хрест і піде за Мною через життєві терни, той буде спасенний".**

Йшов 1935 рік. Дві нелюдяні системи готувалися до всесвітньої бойні, кожна з них прагнула до панування над цілим світом. Совість у багатьох людських серцях стала мертвим сном. Ідеї комунізму і фашизму заполонили розум і душі великих націй. Художник розумів і відчував, що світова катастрофа неминуча, тільки розплата за це одурманення і злочин буде страшною. В цих умовах єдиною силою, яка могла морально протидіяти, не дала перетворити людину в злочинця, була віра в Бога. Хто мав цю віру, той вистояв у цих пекельних катаклізмах, зберіг душу від гріха, залишився людиною.

Хто вміє бачити серцем, той зуміє бути людиною...

Й. Воробець, вчитель

С. Зашків Жовківського району.

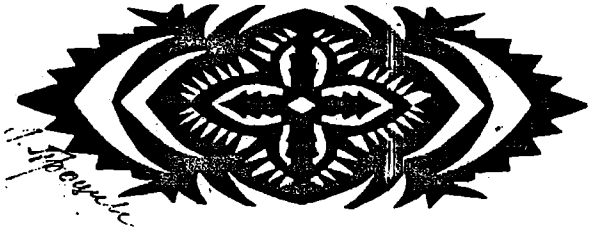

СПОГАДИ

ГОЛОС ТВІЙ, ГОСПОДИ, ПОЧУВ Я

Давно це було. В серпні місяці 1933 року група молоденьких юнаків вийшла з залізнодорожніх вагонів поїзду, що зупинився на станції с. Глинсько Жовківського району. У них документи на руках, що допускаються на кандидатську пробу перед прийняттям на новіціят ордену св. Василія Великого. Сідають на підводи, які на них чекають, і приближаються до Крехівського монастиря.

З тихим хвилюванням і цікавістю придивляються всьому. Приманюють їх зір невисокі чорні, вкриті зеленим буйним лісом, що протягнули своє рамя від Львова аж до Томашова (про це знають з гімназійних підручників географії), сільські поселення, широкі левади, але серце забилось живіше, коли побачили перед собою високі і широкі ворота встановлені в мурованій оборонній стіні середньовічного типу. Ще більше схвилювались, коли піднесли свої очі і над аркою воріт угледіли в архиєрейських ризах з жезлом в руці, у повному зрості людини Мир Ликійського Чудотворця - св. Миколая.

Виїжджають на широке подвір'я, перед очима виринають куполи церкви, монастирські будівлі. Кругом тишина, тільки сонце з неба сяє, навіть вінок гір, що оточують це святе місце, зберігають строгу монастирську мовчанку. Що більше, одна-однісінька людина, що находилась в кутку двору в чорній довгій рясі, з каптуром на голові, лише нахилом своєї фігури відповіла на на привітання юнаків.

Гурток входить в головні вхідові двері монастиря (фірта), потягнули за дзвінок, відчиняється маленьке віконце у стіні передстінка (вестибуля), в якому появляється кругла голова з невеликою сивою бородою, жовтою оправою окулярів на очах та білим комірцем на шиї. Бр. Меланій Піняш просить почекати. Дверцята зачиняються.

Після десяти хвилин очікування появляється чорне, подовжене строге лице в чорних окулярах, в монашій рясі. Ось це він - учитель монашого життя, магістер новіціяту, отець Павло Теодорович сердечно вітає всіх присутніх, але чомусь найбільше любляче пригортає до себе юнака з русявою головкою, чистим біленьким круглим лицем, якому на ім'я Іван Патрило...

Через пів року, в день прийняття на новіціят і зодягнення в монашу рясу Іван продовжує свій шлях під іменем Ісидор.

В час проходження методу монашого життя (новіціят), а також загально освітніх риторичних і філософських студій в мурах Василіянських монастирів алюмп Ісидор виявляє надзвичайні здібності в навчанні. Нігде і ніколи - на протязі п'яти років - не одержує нижчої оцінки як відмінно (valde bene). Не дивлячись на свої таланти він завжди дуже скромний, милий, душевно щирий, мовчаливий, терпеливий. Ось чому всі друзі по співжитті надають йому неофіційне ім'я - "Цнота" (Cnota). Від 1939 року в час гоніння і запустіння, коли пусті мури Василіянських монастирів плакали по своїх отцях, алюмп

Ісидор находиться на території Чехії. На Карлівському університеті в Празі кінчає факультет теології і приймає єрейське священство з рук латунського єпископа в м. Оломоуц.

Почалась важка і кропітка праця серед українського народу в спустошених війною країнах Західної Європи. Східна частина знайшлась за залізною завісою. Працює на ділянках церковних, народних, а передовсім Василіянського чину.

Не дивлячись на всі матеріальні трудності в цьому періоді, базуючись на своїх здібностях здобуває аж тут наукові ступені доктората в галузях богословя і права.

З'єднавши свої сили і серце з чільними подвижниками нашого Василіянського чину - з о. Павлом Мисиковим і о. Атанасієм Великим о. Ісидор створює могутню трійцю за піднесення до нових висот в гідності свого ордену на територіях діаспори.

З 1976 року о. Ісидор держить в своїх руках кермо всього Василіянського корабля, виконуючи найвищий уряд в нашому Чині, працю Протоархимандрита. Ось чому з такою посвятою він взявся за піднесення з руїн всіх наших монастирів у своїй Україні.

2 травня 1993 року в Римі по вулиці св. Йосафата о. Ісидор в оточенні найвищих церковних достойників - кардиналів - своїх отців і братів святкували золотий ювілей свого священства. В цей день 50-річчя хіротонії секретар Конгрегації для східних церков Високопреосвященний Кир. Мирослав Марусин нагороджує о. Ісидора орденом заслуги.

Зв'язані одними узами закону преднуємо свої молитви до полу-

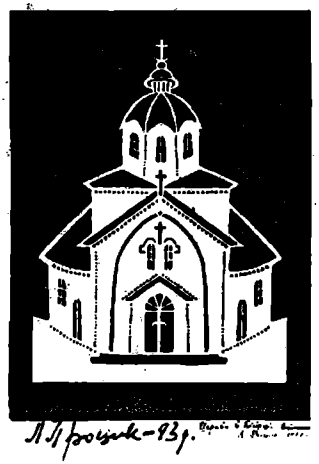

мені молитов і приятельських побажань, що несуть у Вічне місто до особи Впр. о. Протоархимандрита, о. Ісидора. Божої Вам допомоги на всіх ділянках праці та ще многих, многих років... життя!

Далека віддаль в часі 1933-1993 рр., далека віддаль в просторі Крехівським, далека віддаль в гідності Івась-протоархимандрит-о. Ісидор та однак ми дуже, дуже в собі близькі і рідні одна українська хата, одна українська мама, одна українська земля, одна українська мова, один український Чин, одна українська католицька Християнська церква.

о. Мар'ян Чорняга, ЧСВВ

Слава Ісусу Христу!

м. Сокаль, вул. В. Івасюка, 25, Михалюк Надія.

В минулому році мали ми багато журби з приводу серцевої хвороби нашої донечки 11-ти річної Олі. Але початок 1993 року став найважчим, бо Олю було скеровано до лікарні для проведення операції на серці. Ті хвилини розлуки, а потім цілі години чекання біля операційної палати здавалися нам вічністю і огорнули нас пекучим болем. Та ми ніколи не переставали пам'ятати про Боже милосердя і поміч Матінки Божої, заступництво святих. Тому з сильною вірою і великою надією заносили ми свої гарячі молитви перед Престіл Всемогучого Бога за успішну операцію і видужання Олі. І не відмовив нам ласкавий Господь Бог наш тої пребогатої милості своєї, вислухав наші благання, операція пройшла успішно. Оля вже залишила лікарняне ліжко і вдома щиро молиться і дякує разом з нами в тройці Єдиному Богові, рівно ж Пребогатому в любов Серцю Ісусовому, Серцю Непорочної Діви Марії і всім Святим, що наповнили радістю наші серця.

Щиро дякуємо за посильну участь у молитвах за здоров'я донечки Всечесним отцям декану о. Володимирові, о. Василію, о. Миколаю Церкви св. Апостолів Петра і Павла в Сокалі, оо. Чину св. В. Великого Церкви св. Юрія у Червонограді, о. Іванові, о. Степанові, о. Богданові і тим, хто причинився своїми молитвами до заступництва Ісуса і Марії в час операції. Хай Господь Бог наш Ісус Христос зішле на всіх своє щедре благословення і подасть силу і кріпость.

Тим самим хочемо виповнити нашу обітницю - скласти цю подяку в "Місіонарі".

Слава Ісусу Христу.

Рідні: мама Надія, тато Степан, брат Андрійко, бабуся Оля і вся родина.

ДУХОВНЕ ОЧИЩЕННЯ

22 травня у Крехівський монастир отців Василіян з усіх куточків Західної України з'їхались на власних автомашинах, автобусах, а то й дісталися пішки вірні сини й доньки Української греко-католицької церкви, щоб засвідчити їй свою любов.

Протягом цілої неділі Святій Літургії і відпустові передували місійні навчання отців Василіян. Ще напередодні, у суботу, багато прочан з'їхались сюди на Хресну дорогу. Сама природа додавала величі: і та живописна гора ліс, що не один вік не випускає з обіймів древній монастир отців Василіян.

В КРЕХІВСЬКІЙ ОБИТЕЛІ

Після Хресної дороги відбулося торжественне водосвяття. У церкві св. Миколая та на подвір'ї цілу ніч люди сповідалися, адорували Євхаристійного Ісуса, підготовляючись до урочистої Святої Літургії та відпусту.

Урочисту Святу Літургію служили під відкритим небом монастирського саду. Блаженніший Кир. Мирослав Любачівський, Глава УГКЦ у співслужінні Апостольського нунція в Україні архієпископа монсіньйора Аінтоніо Франко, ординарія Івано-Франківської Єпархії Кир. Софрона Дмитерка, ЧСВВ, канцлера о. д-ра Івана Дацька, о. А. Шагали, ЧСВВ. Аж до пізнього вечора тривало Святе Причастя у церкві св. Миколая.

* * *

У вівторок вранці 25.5.93 р. Державний Секретар Ватикану кардинал Анджело Содано та архиєпископ Жан-Луї Торан, Секретар у справах стосунків з державами, прийняли у Ватикані урядову делегацію Республіки Боснії-Герцеговини, яку очолював міністр закордонних справ Сілайдзіч.

Як повідомило Ватиканське прес-бюро, міністр з'ясував драматичну ситуацію, яка вже понад 14 місяців існує в молодій балканській республіці, особливо наголошуючи на суверенності та єдності багатонаціональної країни, як цього бажає більшість громадян; на негайній потребі зупинити агресора та його політику етнічної чистки; поверненні біженців на власні землі.

Кардинал Содано ще раз висловив постійну солідарність Папи Івана Павла II до всього населення, яке так важко страждає з приводу нелюдської війни, та заявив, що Свята Столиця й надалі продовжуватиме заохочувати всі зусилля, які ведуть до мирної розв'язки конфлікту.

* * *

Католицька Церква перебуває в глибокому траурі з приводу вбивства мексиканського кардинала Хуана Хесус Посадас Окампо, архиєпископа Гвадалахари. Кардинал Окампо був убитий в місцевому аеропорту, куди поїхав зустріти Апостолького Нунція, який мав приїхати з столиці, міста Мехікс. Тіло кардинала Окампо було прошите понад двадцятьма кулями, разом з ним загинув його шофер і ще 5 осіб, а 20 осіб поранено. Архиєпископ Гвадалахари, Хуан Посадас Окампо мав 67 років. Його юність пройшла під час важких переслідувань католиків у Мексиці, тому він навчався у підпільній семінарії, яка, до речі, знаходилась у домі його родичів. У 1950 році він був висвячений на священика, а 1970 року Папа Павло IV призначив його єпископом дієцезії Тіхуани. У 1987 році Папа Іван Павло II призначив його архиєпископом Гвадалахари, а 1991 року іменував кардиналом. Ще не відомі виконавці злочину, які позбавили життя цього визначного сина католицької Церкви у Мексиці. Католики всього світу, разом із Вселенським Архиєререм Іваном Павлом II, з глибоким сумом приєднуються до болю мексиканського народу з приводу цієї трагічної смерті.

* * *

Хорватський кардинал Франьо Куґаріч, виступаючи в Парижі, суворо засудив насилля та воєнні злочини, вчинені на території колишньої Югославії, чи то з боку агресивних нападів сербів у Хорватії та Боснії-Герцеговині, чи то з боку неконтрольованих хорватських та мусульманських елементів, які недавно мали місце. Загребський архиєпископ також ще раз осудив "етнічну чистку", яка систематично ведеться сербами в Боснії-Герцеговині.

* * *

Понад 5000 філіппінців, які живуть у Європі, прибули минулого тижня до Риму, на Марійську прощу. В суботу, після Служби Божої в базиліці Святого Петра, яку відправив філіппінський кардинал Хосе Санчес, їх прийняв Вселенський Архиєрей Іван Павло II. Слід зауважити, що тільки в Римі проживає понад 20 000 філіппінців, більшість із яких - це ревні католики. Папа виявив зрозуміння до нелегких ситуацій, в яких вони, як емігранти в чужих країнах, нераз перебувають, і віддав філіппінські католицькі сім'ї під особливий покров Пречистої Діви Марії.

ВОЗВЕЛИЧИМ ПРЕСВЯТЕ СЕРЦЕ ІСУСА

27 червня
В ЖОВКІВСЬКІЙ ВАСИЛІЯНСЬКІЙ ОБИТЕЛІ ВІДБУЛИСЬ ВІДПУСТОВІ СВЯТКУВАННЯ ПРЕСВЯТОГО СЕРЦЯ ІСУСА ТА ПРОВІНЦІЙНИЙ З'ЇЗД АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

23, 24, 25 червня о 19:00 год. Служба Божа, місійні науки

(середа, четвер, п'ятниця) Молебен

26 червня о 10:00 год. Служба Божа, Молебен.

(субота) Відкриття з'їзду Апостольства молитви

о 18:00 год. Вечірня з Литією

о 21:00 год. Служба Божа, Акафіст до Христа

Ісуса та нічне молитовне чування

27 червня о 5:00 год. Служба Божа

(неділя) **о 7:00 год.** Утреня

о 8:30 год. Служба Божа, Молебен до Серця Христового

о 11:00 год. Урочиста Архієрейська Служба Божа, Суплікація.

Акт посвяти Серцю Христовому.

Звіт про святкування в наступному номері.